

Velja po pošti:
za celo leto naprej... K 30.—
za 6 mesecev... „ 25.—
za 3 mesece... „ 20.—
za ostalo inozemstvo... „ 40.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej... K 28.—
za 6 mesecev... „ 23.—
za 3 mesece... „ 18.—
V spravi prejemov mesečno... „ 2.—
Sobotna izdaja:
za celo leto... K 7.—
za 6 mesecev... „ 6.—
za ostalo inozemstvo... „ 12.—

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna poltiskovna (72 mm široka in 3 mm visoka ali sje prostor)
za enkrat... po 30 v
za dva- in večkrat... „ 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
Enostolpna poltiskovna po 60 v
Izbija vsak dan izvenredne delje in praznike, ob 3. ur. pop.
Redna letna priloga vrniti red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Ročnopolst se ne vračajo; nehranljiva pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Ofenziva proti Italiji.

Austrijske in nemške čete vrgle sovražnika na 30 kilometrov široki bojni črti. — Prez italijanske postojanke na Banjski planoti, pri Tolminu in Bovec kaže! — Tudi na Tirolskem se živahno gibljemo.

Dolgo pričakovana vest je došla: Skupna ofenziva avstrijskih in nemških čet proti Italiji se je pričela. Na celi bojni črti od Tirolske pa do Jadranskega morja so boji oživel in ob zgornji Soči so na 30 kilometrov široki črti vzete prve sovražne postojanke. 6000 Italijanov je ujetih.

Prvi sunek je izšel iz prostora Bovec — Tolmin — Banjska planota. Pehotni napad je bil pripravljen z večurnim strašnim artiljerijskim ognjem številnih avstrijskih in nemških baterij. Prvi italijanski jarki so bili popolnoma sestreljeni in tako izravnana pot naši pehoti. Ko je prišlo do pehotnega napada, je sovražnik z močnimi rezervami skušal držati položaj; dobro merjeni zapiralni ogenj je decimiral rezerve. S sijajnimi napadi so naše čete vzele prvo italijansko obrambno črto.

Tekom enajstih soških bitk so naše hrabre čete s trdovratno obrambo zapirale dednemu laškemu sovražniku pot v Trst in Ljubljano. Na vedno ožjem prostoru so Italijani zbirali svoje napadalne množice. — končno je šlo za en sam hrib, za Sv. Gabrijela — predor se jim ni nikoli posrečil. Sedaj so pa naše čete na prvi mah vzele prve sovražne postojanke na 30 km široki bojni črti. Zanimivo je, da so naše čete vdrle v sovražne postojanke blizu tam, kjer se zasluče bojna črta proti zahodu; podobno kakor se je izvršil predor pri Gorlicah leta 1915, blizu tam, kjer se je obrnila bojna črta proti vzhodu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. oktobra. Uradno: Na celi jugozahodni bojni črti se je boj izdatno pomnožil.

Pri Bovec, pri Tolminu in v severnem delu Banjske planote je vdrila po močnejši pripravi s topovi avstrijska in nemška pehota v italijanske črte.

AVSTRIJSKO VEČERNO POROČILO.

Dunaj, 24. oktobra zvečer. Uradno: Operacija ob Soči ugodno napreduje. Zvezne čete so vrgle sovražnika na 30 kilometrov široki bojni črti iz njegove prve postojanke.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 24. oktobra. Veliki glavni stan: Na Tirolskem, na Koroškem in pri Soči so se pričeli živahnije bojevat.

Nemško topništvo je poseglo v boj.

Nemška in avstrijska pehota je vzel danos jutraj pri Bovec, pri Tolminu in v severnem delu Banjske planote naprednejše italijanske postojanke.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 24. oktobra zvečer. Na italijanskem pozorišču je skupna napadalna operacija tako napredovala, kakor smo nameravali. Do zdaj se poroča, da je nekaj tisoč sovražnikov ujetih.

× × ×

Dunaj, 24. oktobra. K. u. Vojni tiskovni stan: Kljub dežju se je boj na bojni črti generalnega polkovnika pl. Borovčiča znatno povečal. Skoraj povsod se je razvil presenetljiv močilen ogenj.

Avstrijske in nemške čete so v severnem delu Banjske visoke planote, pri Tolminu in severno od tam v bovski kotlini vpadle po močnejši in učinkoviti pripravi s topovi proti zahodu, vdrle v črte Italijanov in vzele njih postojanke.

Tudi letalci so na tem bojišču včeraj izredno živahno nastopili. Po eno sovražno letalo so sestrelili pri Tolminu, pri Gorici in nad Grmado.

Napad italijanskih patrulj na Costabella na južnem Tirolskem smo odbili.

Po pripravi s topovi so naše čete podvzele na Monte Piano sunek; ujeli smo več mož.

× × ×

Dunaj, 24. oktobra. (K. u.) Ko se je v gosposki zbornici rešil dnevni red, je izjavil predsednik knez Windischgrätz: Čast mi je in srečen sem, ker morem visoki zbornici poročati vest, ki gotovo vzbudi najveselejšo zanimanje, če naprej povem, da je podpisal obvestilo general baron pl. Waldstätten: Danes jutraj so pričele avstrijske in nemške čete pri zgornji Soči ofenzivo. (Živahno pritrdjevanje.) Po dosedanjih poročilih operacija ugodno napreduje. Na več mestih so vzete prve sovražne črte; do zdaj je ujetih do 6000 ujetnikov. (Viharno, dolgotrajno pritrdjevanje in ploskanje.) S pravim, domoljubnim navdušenjem je vzel zbornica to obvestilo na znanje. Pristavljam: Bog blagoslovi še dalje naše podpore in jih dovedi do zmage doma. Krasni dnevi, vredni hvaležnega in trajnega spomina!

A ko ločtve pride čas, nam žalost splava na obraz, in solze nam krogi le up, da pridemo spet kmalu vkup!

Od štirilistne deteljice sta se dva lista odtrgala in sfrlela na jug, na dolinsko, da se tam pretrgata nadalje ter sfrči eden njiju s kolesom na tratorodno Vipavsko, drugi pa ostane na mestu ter počaka v megleni dolini ene ali pa še dveh žolnih jeseni. Hvala jima za lepe urice!

Janez in pa jaz se kar nisva mogla ločiti, a trebalo je. In pri vrčku piva sedeč, sva zrla od Tonderja tja proti Zadnjici ter v megleno oprsje čemernege Triglava.

»No, pojva no čez Luknjo!« pretrga neljubi molk mojega obotavljanja že do grla siti Janez, proseč in roteč.

»Ne morem, saj sem ti že povedal! Čez Vršič v Kranjsko goru!«

»E, kaj ne moreš, — nočeš!«

»Ne bodi no siten, saj veš, da bi te rad spremil tudi čez Luknjo, pa nimam črevljev za to; pred dobrimi štirinajstimi dnevi sem jih vse pogulil, ko sva plezala z dr. Planinškom na Razor. Koliko pa imajo trentski samouki smolarji časa po leti, si tudi lahko misliš. In, ako bi se obetalo lepo vreme, bi nič ne rekel, pa bo dež, boš videl!«

proti sovražniku. (Novo viharo pritrdjevanje in ploskanje.)

Italijanske slutnje.

Lugano, 23. oktobra. »Idee Nazionale« in drugi italijanski listi so v zadnjih dneh napovedovali, da se 12. soška bitka kmalu konča. Navajali so potvorne citate iz avstrijskih in iz ogrskih listov. Napovedujejo avstrijsko ofenzivo na južnem Tirolskem. »Popolo d'Italia« se pa poroča: »Z žalostnimi razmerami v avstrijski armadi, v kateri divjata lakota in upor, kar popolnoma izključuje novo avstrijsko ofenzivo proti Italiji. Na pomoč Nemcev naj se ne računa, ker so nemški voji popolnoma izčrpani.

Nemške čete na italijanski fronti.

Lugano, 24. oktobra. Italijanski listi poudarjajo, da dnevno Cadornovo poročilo prvič v tej vojski omenja navzočnost nemških čet na italijanski fronti. Ni še mogoče spoznati, kako velika je nemška pomoč. Cadorna je pa pripravljen, ne manj dežela. Najbrže pa tu ne gre za strateški, mar: več za politični namen, da bi se vplivalo na italijansko prebivalstvo.

Ameriške čete na italijanskem bojišču.

London, 24. oktobra. Ameriški vojniki bodo nastopili predvsem na italijanskem bojišču.

Boj za proračun.

Dunaj, dne 23. oktobra 1917.

Današnja zbornična seja je izredno živahno obiskana. Po hodnikih je vse živo in v klubovih prostorih se vrše seje zborniških strank. Vse razpravlja, ugičuje; kajti danes ob treh popoldne pade odločitev — ali vlada dobi proračun ali ne. Položaj je sedaj ob treh, ko pišem te vrste takle:

Za proračun je vlada imela zagotovljene Nemce in Poljake. Toda med Poljake je danes vlada doživela poraz, ki je toliko občutnejši, ker ima vlada na razpolago le še dobro uro. Predlagan je namreč šestmesečni provizorij. Poljaki pa so danes sklenili, da glasujejo le za štirimesečni provizorij, tedaj bodo glasovali proti šestmesečnemu. In sicer je bilo razmerje glasov v tem glasovanju takto: Za šestmesečni provizorij je bilo le 24 Poljakov, 32 izmed navzočih je glasovalo proti. Ko so potem sklepali o štirimesečnem provizoriju, se je ugotovilo, da je 24 Poljakov za in 13 proti. Pomislimo pa, da to ni niti polovica poslancev Poljskega kluba, ki šteje 71 mož. Vsepoljaki, socialisti in poljska ljudska stranka so vladni zelo nevarni elementi.

Že zadnje dni je vlada teкала za Ukrajinci ter jih lovila. Danes so Ukrajinci cel

dan med seboj zborovali ter se pogajali z vlado. Uspeh je ta, da so se dali Ukrajinci toliko omečiti, da se bodo odstranili od glasovanja. Kakor pa izvem, je v ukrajinskem klubu ta predlog prodrle z enim glasom večine. Vlada je obljubila kompenzacijo Ukrajincem: tri ukrajinske gimnazije, vojno odškodnino, v gospodarskih zavodih dobe Ukrajinci svoj oddelek in še nekaj takih drobtin. Koliko bo to Ukrajincem ustreženo, ne vemo. Vemo pa, da je svoječasni »Slovenski klub« dobil od vlade tudi zagotovilo za tri slovenske gimnazije, od katerih pa so doslej še vse tri nemške. Bukovinski Ukrajinci bodo glasovali za proračun.

»Jugoslovanski klub« ima sedaj ob 3. uri seje ter se udeležil glasovanja proti proračunu. Vsi Jugoslovani, ki so na Dunaju, so navzoči kot en mož. Manjkajo le štirje jugoslovanski poslanci, ki so vsled boleznih opravičeni. To so Čingrija (v sanatorij v Zagrebu), Binkini, Ivčević in Baljak. Slovenski poslanci so vsi zbrani tu, celo bolni dr. Vrstovšek je došel.

V klubovi seji je bilo sklenjeno, da klub glasuje proti vsem točkam provizorija, ki jih predlaga vlada. Glede predlogov, ki so obsežni v proračunski predlogi in ki izvirajo iz zborniških strank (to so: podpore, doklade itd.) je klub dal članom prosto roko; ho pa glasoval zanje. Stališče Jugoslovanov je danes krepko in lepo očrtal posl. Hladnik.

Celo peščica V senemcev (dva do trije možje) so sklenili, da glasujejo proti proračunu v protest proti vladi, s katero je nemški narod baje nezadovoljen.

Kakor se zdi, bo vlada danes dobila malo večino, čeprav seveda tudi presenečenja niso izključena. Vendar to je približno, da je vlada že doživela velik poraz, ker sprejet bo v najboljšem slučaju le štirimesečni provizorij in ne šestmesečni.

Kot zanimivost bi bilo omeniti, da se bo danes prvič vršilo poimensko glasovanje po novem poslovniku. Po starem poslovniku je trajalo poimensko glasovanje najmanj 35 minut, če je v zbornici bilo mirno. Zapisnikar je bral imena vseh poslancev, ki so odgovarjali z »da« ali »ne«. Danes pa bodo poslanci glasovali po listkih, na katerih je že natisnjeno ime poslančevega, in sicer so listki dvojne vrste: Beli z imenom poslančevim in »da«; rdeči z »ne«. N. pr. Rdeči listek: Vitez Josip Pogačnik: Ne! Tako bodo danes glasovali Jugoslovani napram vsem vladnim predlogom.

× × ×

LISTEK.

Dr. Krek kot briholazec.

Prijateljem velikega ljubitelja narave dr. Kreka pričujemo z dovoljenjem »Slovenskega Planinskega društva« spis »iz Trente čez Luknjo« (»Planinski Vestnik« 1904, št. 1, 2, 3, 4), ki nam pokaže draga pokojnika v vsaj njegovi zabavnosti in originalnosti. V učenje nekaterih reminiscen iz maloruskega pesništva dostavmo, da so imeli ljubitelji ukrajinskega naroda med seboj društvo »Sič«, čigar hetman je bil dr. Krek. Člani so nosili tudi posebna imena. Pričakujemo, da nam kdo še izmed živčih »kozakov« opiše to »društvo«, ker je bilo pomembno tudi za naše slovstvo.

Iz Trente čez Luknjo.

Spisal Trentar.

Dragi Janez, ali kakor te še nazivljajo, Ostap, Tajni duh, Evangelist itd. Naju veže tešna vez spominov. Dobro je vsekar, da jih malce predramim iz zasnutosti. In ti spomini, javljeni širšemu svetu, nego sva midva, bodo morda kdaj še komu drugemu koristili v izogib »krutega hlače-tresa«.

Štirje smo bili, ki smo si bili drug drugemu več nego zadosti — par dni zapore-

Janez je umolknil, dasi nerad in dobro vedoč, da je v meni tudi gotovo porcijonček trme ali pa nagajivosti; strmel in mežikal pa je skozi naočnike vedno le še proti Zadnjici. —

Vstala sva in molče odšla — s hrptom od cilja njegovih želja.

Janezu se ni mnogo ljubilo jesti in piti; gotovo pa je pogodil pravo, ko mi je kanil z žalostjo in postom omečiti srce! In ako bi bil jaz maslenega srca, bi se bil moral izjokati nad temi mrkami in otožnimi pogledi, ki so imeli svoj izvor v prisilnovdanem srcu... »veselje preč je preč«...

»Janez, no, pojva!« Milo me je pogledal, oko se mu je malce zaiskrilo.

»Kam, kod?«

»Čez — Luknjo!«

Srečna beseda, čudotvorno imel! Kakor bi ga bilo zadelo z viška, vstane, buhče v mene, »pripravljen koj v kolenopad«, kakor bi rekel Zakrajski.

...

Bilo je skoraj eno popoldne v začetku avgusta, ko sva korakala od cerkve v Trenti proti Logu — Janez z mojo visoko planinsko palico, jaz pa z njegovo navadno cestno okovanko.

»Glej no, saj se bo še zvrnenilo, prav lepo bova imela!« in brže skozi naočnike po nebu, je dobri Janez iskal »nebnih raz-

odenj«, da bi o tem najprej samega sebe prepričal.

»Kaj pomaga to, ako se tuintam megle malce vzdignejo, to je šele znamenje dežja — in pa moj tlakomer. Janez, ali misliš, da laže, oziroma, da ne napoveduje resnice? Točen je vedno kakor naš dohtar Tonak, ki med drugim že precej časa napoveduje, da se poroči, ali po njegovem, »da izvrši samomor«, in glej, zdaj misli v kratkem izvršiti svojo napoved. Bilo mu srečno!«

Stopala sva precej dobro proti Zadnjici ob vabeče šumljajoči vodi istega imena, prišla v dobri četrti uri v erarni pozd Veliki Prosek ter jo rezala dalje in dalje po klancu in poti mimo raztresenih trentskih letnih pristaj.

»To je čudovito krasno!« pretrga Janez molk, videč, da je zaneslo v čisto nepoznan, nov svet. Ni pač vedel, kam bi se ozrl prej, in vedel se je pač tako, kakor se vede vsakdo, ko pride prvič, pa tudi že drugič in tretjič v veledivno Zadnjico.

In naenkrat je hotel izvedeti za vsa imena vseh vrhov, in človek bi bil moral imeti troja usta, da bi uzadovoljil tega upravičenega sitneža! Med tem se je namreč popolnoma po njegovi malo dvomni napovedi precej dobro zjasnilo in nastal je krasen popoldan; zato pa je bila Zadnjica v grozno slikovitem zobčastem vencu gora zelo krasna.

Pri glasovanju, ki se je vršilo ob 6. uri zvečer, je bil s 243 proti 175 nemškimi glasovom odklonjen 6 mesečni provizorij. Sprejet pa je bil s poljskimi glasovi 4 mesečni provizorij — in sicer je glasovalo za 224 poslancev, proti 170. Ukrajinci so na hodnikih nestrpno čakali konca glasovanja, med katerim se je znani nemški hujšak Humer zopet drl na vse grlo. Kazal je jezo nad porazom, ki so ga doživeli Nemci in vlada s svojim 6 mesečnim provizorijem.

Za štirimesečni proračunski provizorij so glasovali nemški nacionalci, nemški krščanski socialci, Poljaki (tudi poljski socialni demokratje), Italijani iz Primorske, bukovinski Ukrajinci, Rumuni ter judovska poslanca Straucher in Reitzes.

Današnja seja.

V današnji seji je finančni minister dr. vitez pl. Wimmer opozarjal na težavno finančno stališče, ki je nastalo vsled pomnožitve bankovcev. To ima svoj vzrok v zvišanju podpor itd. Vsled tega so zopet prizadeti tisti, ki uživajo te podpore. V kolikor državni izdatki niso kriti po davkih ali vojnih posojilih, gre na račun avstro-ogrske banke, vsled česar naraščajo bankovci. Vsi taki izdatki povzročajo pomnožitev bankovnega prometa ter avtomatično na ta način škodujejo gospodarstvu posameznika. Vsled tega priporoča varčnost ter vojno posojilo.

Predlogi, ki so bili stavljeni v zbornici: 50odstotna draginjska doklada za državne uslužbenke, podpora državnim uslužbencom, predumi deželam v znesku 60 milijonov kot draginjska doklada za učiteljstvo; 100 milijonov za obrtnike — vse to skupaj bo znašalo 600 milijonov. Vlada bo po možnosti napravila, kar bo najnujnejše. Tako bodo novembra državni uslužbenki dobili enkratno izdatno podporo.

Iz državnega zbora.

Dunaj, 24. oktobra 1917.

Danes zborujejo odseki. Najvažnejši moment današnjega dne je nastop jugoslovanskih poslancev v proračunskem odseku, naj se pokliče v odsek grof Czernin, da poda svoje poročilo o vojski in miru.

Jugoslovani kličejo grofa Czernina v proračunski odsek.

V budgetnem odseku se je pričela glavna razprava o proračunu. Predno pa je odsek prešel v meritorno razpravo, je zahteval načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec, da odsek takoj sklepa o predlogu poslanca Krafca (nemški nacionalci), ki je v zadnji seji odseka zahteval, da se pozove v odsek zunanji minister grof Czernin in poda proračunskemu odseku natančno sliko o vojaškem in zunanjem političnem položaju, posebno kar se tiče miru. O tem vprašanju se je razpredla zanimiva debata, v katero sta posegla med drugimi ostala navzoča jugoslovanska poslanca dr. Laginja in dr. Pogačnik. Naši poslanci so povdarjali, da je nujna potreba, da ljudstvo izve popolno resnico iz ust zunanjega ministra na pristojnem mestu; in ker delegacije niso sklicane, je edino proračunski odsek državnega zbora merodajno mesto. Na vsak način je to boljše, kot pa kako kosilo pri ogrskem ministrskem predsedniku. Pobjali so nazore, da bi iz ustavnih razlogov to ne bilo mogoče, kajti v našem proračunu so ogromne vsote, ki jih prispevamo k skupnim stroškom. Tozadevno je že pred leti ustvarjen prejudic, ko je k debati

o izseljeniškem vprašanju v isti proračunski odsek poslalo c. in kr. skupno vojno ministrstvo svojega zastopnika generala Czappa. Jugoslovanskim poslancom so pritrjevali posebno češki poslanec Smrček, poljski socialist Diamand in dunajski poslanec Heilingner. Poslanec Kraft je želel, da odsek s sklepanjem še počaka radi tozadevnih dogovorov z ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom. O tem odločilnem predlogu je bil odsek najprvo nesklepčen, potem pa se je sklepanje odložilo za 3 dni. Toliko je gotovo, da je avstrijsko ljudstvo po svojih zastopnikih izreklo odločno in jasno željo, da sliši svojega zunanjega ministra — prvič tekom te krvave vojske na parlamentarnih tleh. Ravno tako je gotovo, da grof Czernin kot odkrit prijatelj demokratičnega najde priliko, da ugodí željam ljudskih zastopnikov v kratkem času. — Kakor izvem iz dobrega vira, se bo to tudi zgodilo.

Dr. Scidler odlikovan.

Dunaj, 24. oktobra. (K. u.) Cesar je podelil ministrskemu predsedniku dr. vitezcu Scidlerju veliki križ reda sv. Stefana.

Zoper nakupovalni zavod za sadjevec in hruškovec.

Poslanci dr. Korošec in vsi štajerski tovariši so vložili na c. kr. namestnika in prehranjevalnega ministra ugovor, ker nameravajo za štajersko ustanoviti nakupovalni zavod za sadjevec in hruškovec. Od tega podjetja bi imeli dobiček samo pri podjetju udeleženi denarni mogotci, škodo pa sadjarji in uživalci. Čudno je, da se štajerski namestnik tako trudi, da bi ugodil finančnim mogotcem in da vse stori, kar je proti ljudstvu in njegovim koristim.

Rekvizicija krompirja na štajerskem.

Poslanci Brenčič, dr. Jankovič in tovariši so vložili na prehranjevalnega ministra Höferja vprašanje glede krivičnih rekvizicij krompirja na štajerskem. Vsa štajerska je imela dobaviti 8000 vagonov. Cesarski namestnik pa je tako razdelil to kvoto, da mora Gorenji Štajer oddati čisto malo množino, Slovenski Štajer pa mora nositi vse ostalo breme teh rekvizicij. Pri tem igra narodni moment veliko vprašanje.

Za varstvo vinorejcev.

Poslanec Roškar in Jarc sta danes v vinogradniškem odseku zavzela odločno stališče proti nameravanemu vinskemu davku. Vlada ne upošteva ogromnih stroškov prenovitve in obdelovanja vinogradov. Stavila sta več predlogov: 1. Davčna predloga naj se izroči v posvet in sklepanje vinogradniškemu odseku. Če pa bi to

ne bilo mogoče, naj odsek o tem razpravlja. Razprave se mora udeležiti vlada. Prehranjevalni in poljedelski minister naj izjavi, v kolikor sta pri tej davčni predlogi sodelovala. Skliče naj se enketa zastopnikov iz vseh vinorejskih in sadjarskih dežel Avstrije v posvet.

Poslanca sta zahtevala, naj vlada odloči se pred sklepom zakona izvršilno naredbo, da bomo imeli celoten pregled o tej stvari in dovolj časa za primerno postopanje in odločitev. Če vlada in gosposka zbornica odlagate in omejujete davek na vojne dobičke, potem tudi za vinski davek ni finančno političnih razlogov.

Ukrajinci in proračun.

Ukrajinsko parlamentarno zastopstvo je v svoji seji dne 23. t. m. sklenilo, da se z ozirom na svesne obljube glede poplave vojnih škod, odškodnin za rekvizicije, podpore družin nedolžnih vojnih žrtev in sploh dobrohotnosti nasproti ukrajinskemu prebivalstvu — vzdrži glasovanja za proračun. S tem se pa ne dotika svojih izjav o najvišjih ciljih ukrajinske politike.

Jugoslovani in Čehi.

V torek, dne 23. t. m. se je vršilo posvetovanje predsedništva Jugoslovanskega kluba s predsedstvom Češkega svaza o nadaljnjem skupnem nastopu.

Za gospodarske zadeve slovenskega štajerja.

Štajerski slovenski poslanci se snidejo danes, dne 24. t. m. ob 9. uri dopoldne v klubovih prostorih, da se posvetujejo o gospodarskih zadevah slovenskega štajerja, nakar bodo intervenirali pri vseh pristojnih mestih.

Predlog poslanca dr. Lovro Pogačnika.

Poslanec dr. Lovro Pogačnik je stavil predlog, da se nujno podeli izdatna podpora pogorelcem v Gorenjem Jezeru, občina Stari trg pri Ložu.

Zdravstveni odsek.

Dr. Jankovič je danes poročal v zdravstvenem odseku v cesarski naredbi z dne 29. avgusta 1915 glede zdravljenja in praktičnega šolanja bolnih in ranjenih vojaških oseb. Temelji za razpravo se bo nadaljevala danes zvečer, kjer se bo tudi vršilo glasovanje.

Za zvišanje vojaške plače.

V seji poslanske zbornice dne 23. t. m. sta vložila poslanca Lisy in Rydl s tovariši predlog, v katerem se vlada oziroma, domobransko ministrstvo pozivlje, naj moštvo in podčastnikom čim najpreje zviša plače. Dosedanje pristojbine moštva so docela nezadostne in parlament in vlada sta dolžna, da te razmere hitro in izdatno izboljšata. Pristojbine našega moštva in podčastnikov se ne dajo primerjati s pristojbinami v nemški armadi. Vlada se pozivlje, da stopi v zvezo s skupno vlado in vojnimi ministrstvom, da se enako zvišanje uveljavi tudi v skupni vojski in mornarici. V to svrhu naj se skličejo delegacije, pred katerih forum spada ta stvar.

Predlog se utemeljuje med drugim s tem, da zasluži vsak vojak vsaj toliko plače kakor njegov nemški tovariš, ki dobi na dan 53 fenigov, torej toliko, kakor pri nas narednik. Na Nemškem pa nameravajo pristojbine še zvišati, in sicer za vojaka na fronti na 80 fenigov, za vojaka v zaledju pa 50 fenigov. Obenem zahteva predlog, naj dobe enako plačo kakor vojaki v službi tudi bolni in ranjeni vojaki po bolnišnicah, ki dobivajo sedaj po 6 vinarjev na dan brez razlike šarže. Predlog zahteva, naj dobi avstroogrski vojak na fronti posledji 1 K plače na dan, v zaledju pa po 70 vinarjev. Sedanja plača po 16 vin. na dan

vojaku ob današnji draginji nikakor ne zadostuje, da bi si nabavil predpisane potreščine. Večji del moštva pripada delavskega in srednjemu stanu, ki sta vsled dolgotrajne vojne finančno docela izčrpana; vojaki od svojih družin ne morejo ničesar zahtevati, ker so te zanje že doslej žrtvale več, nego so mogle in se pač ne more zahtevati, da bi dale zanje še zadnji novčič. Neusmiljeno je gledati, kako si družine pritrjavajo od ust, da morejo podpirati očete in sinove pri vojakih ter tako vedno bolj obubožavajo.

Nova namestnika Tirolske in Zgornje Avstrijske.

Bivši minister Erazem baron Handel je imenovan za namestnika na Zgornje Avstrijskem; zgornjeavstrijski namestnik dr. Rudolf grof Meran pa za namestnika Tirolske in Predarljske.

Zmaga radikalne struje v češki socialno-demokratski državnozborni delegaciji.

Klub čeških socialnih demokratov je izvolil za načelnika poslanca Habermana, voditelja radikalne struje. Za podnačelnika sta bila izvoljena posl. Nemec in Tusar, v načelništvu posl. Bechyne, Pik, Tomašek in dr. Smeral. V predsedništvo »Češkega Svaza« sta bila delegirana posl. Haberman (mesto dr. Smeral) in posl. Tusar. S temi spremembami je dr. Smeral tudi formalno odstavljen od voditeljstva češke socialne demokracije in je definitivno zmaga radikalna struja.

Cesar na južnem Tirolskem.

Trident, 23. oktobra. (K. u.) Te dni se je boj z minami, ki je po skalovju Monte Siefra trajal več tednov, zaenkrat končal. Cesar je obiskal te junake, pri čemur je nekemu 19letnemu saperskemu častniku, ki je bil noči in dneve v podkopu in je nato skalovje, čez katero bi Italijani mogli prodreti v našo postojanko, sestrelil, pripel na prvi red železne krone. Tudi strelce je cesar toplo pohvalil. Večer je cesar prebil v Bocnu, kjer so mu otroci priredili prisrčno ovacijo. Cesar je svoje obiske na fronti južne Tirolske nadaljeval in se vrnil v svoje bivališče, kjer je delil avdijence.

Nemški uspehi na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 24. (K. u.) Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavorskega.

Naše čete so na Flandrskem potisnile sovražnika s protinapadom skoraj popolnoma iz pasu, ki ga je imel v našem obrambnem odseku na južnem robu gozda Houthouster še zasedenega. Ujeli smo več moč.

V bojnem ozemlju od Dradibanka do Zandvoorde so popoldne zopet močnejše streljali. Novi napadi niso sledili.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Francozi so pričeli včeraj v dveh delih velik napad na Chemin des Dames od Ailette severno od Vauxaillona do višinske planote severno od Paissy (25 kilometrov). Boji, ki so se pričeli dopoldne južno od prekopa Oise-Aisne so se razvili v težko borbo med Ailette in višinami pri Ostelu. Sovražnik, ki je zgodaj jutraj napadel naše črte, ki jih je šestdnevni ogenj uničil, je zadel na močan odpor in ni mogel radi težkih izgub napredovati. Poznejšemu suuku, ki so ga uvedle po novi pripravi s podporo mnogih oklopnih voz sveže francoske sile z zahoda proti Alle-

Že večkrat sem bil v tej dolini, ali bolje v tej velikanski zagati, v katero prideš po ravnem le od trentskega Loga. Dolga je jedva dobre tri četrti ure, široka pa niti tretjino tega ne in leži od jugovzhoda proti severozahodu. Ko stojiš sredi Zadnjice, se ti izgubi izpred oči slednji izhod in začutiš se v globokem dnu velikanskega podolga stega kotla; izhod proti trentskega Logu se namreč cepi iz Zadnjice skoraj pravokotno ob sila strmeh Ozebniku proti zapadu. V ospredju tega kotla je lep gozd Veliki Prosek, dalje naprej so trentske letne pristaje, pašniki, borni travniki in neznatne krive njivice za čompe (krompir), ki so najvažnejši in malone izključni trentski pridelek. Takoj za tem kosom »kulture« se začena lesovje, ki sega bolj ali manj skoraj do konca Zadnjice, do pod Triglava in Kanjavca — baš do Korita, t. j. do velikega, globokega jarka, ki se vzdiga iz doline prav do vrha Luknje. Ob koncu kaže to lesovje, večinoma bukovina, zelo žalostno lice: ali je polomljeno ali pa do polovice in še bolj nagnjeno od viharjev in mogočnih plazov, ki leto za letom grme s Pihavca in Triglava. Za tem lesovjem, s katerem se skoraj ves čas bolj in bolj dviga svet, klečeplazi obilen sleč do širokega skalnega proda Zadnjice, ki dere z vso silo in velikim šumom po strmih žlebovih izpod »Stene« pod Doličem.

Dve poti sva imela na izbero, čez Zajavor »po planji« ob Pihavcu in pa »čez rušo« ob Triglavu, ki se vzpenjata vsaka vsaka ob eni strani »Korita«, segajočega tik do prelaza Luknje. Izbereva si pot »čez rušo«, ki vodi ob enem kasneje mimo Skoka in čez sedlo Dolič na Triglav.

Takoj na začetku tega pota, v višini 1000 m, te jame zapuščati potrpežljivost; nagradenega je namreč tod sila proda, da niti stopinje izlepa ne vzdržiš — podplate pa pustošiš kakor za stavo po teh brezobzirnih meleh. No, hvala Bogu, to traja le malo časa, in takoj se ti poplača to zatajevanje. Ume se, da to, sicer kratko razdaljo človek najrajši molči. Janez jo je drsal naprej, uživa v duhu prve vtiske; gotovo si je pa tudi mislil, da bi bilo boljše čez Vršič v Kranjsko goro, nego pa po tako-le »prijazni« poti le eno samo urol.

Prebrzdavši meli, se ustaviva, da se z viška naučijeva divnega razgleda, ter se deva.

»Čudovito! Kaj takega pa še ne! Ti, to je prav po tvojem, res grozno krasno!« Tako je jel vzklikati Janez; in ker je tega privajenega pričrpanja, da more uživati z vso slastjo vse, kar je lepega, le s smodko v ustih, dasi le »kratko«, si jo takoj ginenj zapali kot žgalen dar sebi pa očetu Triglavu z ne ravno malo in majhno junaske družino.

»Ej, Evangelist, tvoj sveti patron ni na otoku Patmu gotovo imel takega razgleda in užitka!«

»To pa prav gotovo ne!«

In triglavski tajni duh se je strnil z nama. Janez, ti si gotovo ob tem hvalil Boga, da nisi v — Ljubljani! Na obrazu se ti je bralo, da si se čutil ustvarjenega za to grozno prirodno lepoto — tvoj duh se je očividno napajal z vtiski božjega stvarstva in tvoje telo je hlastno srkalo vase toke zdravja, katerega nikdar ne nudijo bolj ali manj zaduhle mestne hiše z vlažnimi dvorišči.

Omamljen, prevzet, poražen! Pod nama bujno zelena, obrasla kotlina, okičena s slečem — poletje in pomlad roko v roki, tik ob nji pa zima, večni sneg, čakajoč rešitve od sodnjednevnega ognja, in tam doli pod Velikim Prosekom kosijo ljudje dozorelo travo, kar spominja na jesen. In kakor mogočni kralji, ki si ne dajo vzeti dežele in krasu, stoje v krogu naravnost v nebo kipeč drzni velikani, z dedom Triglavom na čelu, srečni, da jim morejo počivati noge v dolini štirih letnih časov!...

Krasna ste, Vrata, slujoča za najlepšo dolino slovenskih planin, a smelo sodim, da prekaša glede na divjost in tesno nakopičenost prirodnih lepot Zadnjica vas pa druge doline!

Nasproti na severozahodu se dviga iz lepo zarašlega Velikega Proseka polagoma tudi večinoma zarašla Kukla ter se vzpenja ob grebenu višje in višje do Golčice, ki je zopet zvezana po strmeh grebenih s Planjo, ta pa ravno tako z 2601 m visokim kraljevim Razorom, spuščajočim se s skoraj do cela navpično skalo tja doli v kranjskogorsko Pišnico. Končno ti obstane oko na zabrisani, poveznjeni plani, podobni velikanski strehi, segajoči ob čisto gladki steni navpik v zarašlo znožje Proseka in Velega potoka, polno drznih korit, zgajenih, opolzlih žlebov pa studenih voda. Izza teh vrhov in grebenov pa kipi v neba modre višine sem od Zapotna v gorenji Trenti strahoviti Jalovec (2655), na katerega si ne upa nihče brez vodnika, kakor tudi na Razor ne — vsaj dozdaj. Pri plezanju na ta dva strupenca je skoraj nezogibna tudi vrv, zlasti ko niso razni skoiki in korita več zadelani s plazovi.

Od najinega opazovališča ni bilo več videti »aristokrata« med vrhovi Julijskih planin — Razora, kakor tudi ne kraja pod Planjo, imenovanega »na konteh«, kjer je pred 33 leti ranjenemu Špiku, Antonu Tožbarju, zadnji medved odtrgal spodnjo čeljust z jezikom vred.

(Dalje.)

mandu, z juga pa proti Chavignonu, se je posrečilo, da so vdrl v naše postojanke in prodrl do navedenih vasi. Naših vmesnih postojank ni bilo več mogoče držati. Ko smo umikali čete s pozorišča, kjer smo črte žilavo držali, smo morali prednje baterije, ki smo jih razstrelili, prepustiti sovražniku. Francozi so ostro pritiskali, a naše rezerve so ujele sovražni sunek južno od Pinone, pri Vaudessonu in pri Chavignonu, za kateri se je bil trd boj. Sicer sovražnik ni napredoval.

Napadi več francoskih divizij, ki so jih istočasno izvajali na višinski planoti na obeh straneh sela La Royere (južno od Filaina), so se izjalovili z najtežjimi izgubami za sovražnika. Po bobnečem ognju, ki je trajal več ur, je pričel sovražnik zvečer boj med Braye in Ailles. V globokih vrstah so tam njegove čete dvakrat naskočile. V obrambnem ognju, mestoma v ljuti borbi moza z možem se je na tem pozorišču sunek Francozov popolnoma zrušil. S krajnimi boji se je bitka nadaljevala v pozno noč, dozdaj se ni zopet oživila. Naše čete so se junaško bile.

Na vzhodnem bregu Moze so se ponedvi bili jugozahodno od Beaumonta boji v jarkih.

Prvi generalni kvartirni mojster:
p. l. Ludendorff.

Angleško uradno poročilo.

22. oktobra. Naše čete so zjutraj na bojni črti v okolici Poelkappelle in v zvezi s Francozi južno od gozda Houthoulst izvedle zelo uspešna manjša podjetja. Vzhodno od Poelkappelle so naši bataljoni napadli na poldrugo miljo široki fronti. Vzeli so več močno utrjenih poslopij in skup se držača opirališča na griču vzhodno od vasi. Kljub dežju smo ponoči v divjem boju, v katerem je bilo ubitih mnogo Nemcev, dosegli vse naše cilje. Naše čete južno od Poelkappelle so drle naprej in vzele še druge dragocene postojanke onstran črt njihovih ciljev. Dalje proti severu so napadli naše bataljoni v zvezi s Francozi na dve miliji široki fronti pred železnico Ypern-Staden do neke točke severno od Mangelaare. Boj je bil resen, vendar smo vzele južne obrambne naprave gozda Houthoulst in nadaljno vrsto utrjenih poslopij in močnih točk. Zjutraj je sovražnik napravil močan krajevni protinapad. Pri železnici Ypern-Staden se mu je posrečilo na obeh straneh proge ustaviti naše čete. Vendar nikjer ni mogel preprečiti našega napredovanja. Ugrabili smo okoli 200 ujetkov in zadali sovražniku težke izgube. Ponoči je sovražnik napadel neko našo postojanko južno od Scarpe. Nekaj naših ljudi pogrešamo.

Kriza na Francoskem.

Pariz, 23. oktobra. (K. u.) »Agence Havas: Po seji kabineta v ponedeljek zvečer se je ministrski predsednik Painleve podal k predsedniku Poincaréju da mu predloži prošnjo za odstop celega kabineta. Poincaré je odgovoril, da je zbornica v petek zvečer ministrstvu izrekla zaupnico in da od tedaj še ni izrazila nobenega drugega mnenja. Zato sodi, da ne more sprejeti prošnje za odstop. Predsednik je prosil Painleveja, naj umakne svojo prošnjo. Vsled te zahteve so dali ministri svoje prošnje za odstop na razpolago Painleveju, ki sedaj proučava položaj.

Novi zunanji minister na Francoskem.

Lugano, 24. oktobra. Po pariških poročilih je Barthou imenovan za zunanjega ministra namesto Ribota.

Na jugu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. oktobra. Uradno:

Južno od Berata in na obeh straneh reke Delvi so se naše varnostne čete z uspehom borile.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 24. oktobra. (Kor. ur.) Veliki glavni stan: S topovi so živahnije streljali le zahodno od Ohridskega jezera, na črti od Vardarja do Dojrana smo odbili napade Angležev.

Boji v Albaniji.

Dunaj, 24. oktobra. (K. u.) Vojni tiskovni stan: V Albaniji smo v odseku južno od Berata odbili več podjetij čet Italijanov. Vzhodno od tam je napadel sovražnik pri Kueaki most, ki vodi čez Devom, a naše čete so napad popolnoma odbile.

Boji z Rusi.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 23. oktobra. Veliki glavni stan:

Ves plen povodom operacij v Riškem zalivu znaša 20.130 ujetnikov, nad 100 topov, med njimi 47 težkih ladjinskih topov, nekaj revolverskih topov, 150 strojnih pušk in metalcev min, nad 1200 vozil, do 2000 konj, 50 avtomobilov, 10 letal, 3 državne blagajne s 365.000 rublji, velike zaloge prtljage in vojnega blaga.

Med Vzhodnim in Črnim morjem se niso večji boji nikjer razvili.

Berlin, 24. oktobra. (K. u.) Veliki glavni stan: Med Riškim zalivom in Dvino smo ponoči na 22. t. m., ne da bi nas bil motil sovražnik, umaknili naše varnostne čete, ki so stale v široki črti daleč pred glasno črto, katere so v uspešnih bojih Rusom od začetka septembra zabranile vpogled v naše postojanke.

Nemci se izkrcali na Estskem.

Rusko uradno poročilo.

22. oktobra. Vzhodno morje: Na morju se boji 21. okt. niso razvili. Pri vходу v Finski zaliv smo izsledili nemške podmorske čolne. Pripeljali so velike sovražne bojne sile. Nemške torpedovke so obstreljevale 21. t. m. ob 10. uri dopoldne naše čete, ki so stražile obal in so pričele izkrcavati čete na polotoku Werder, ki leži vzhodno od otoka Moon. Zasedle so zahodni del polotoka.

Izjava načelnika ruskega generalnega štaba.

Petrograd, 24. oktobra. (K. u.) Načelnik generalnega štaba Dukonin, ki je došel sem, da se udeleži tajne seje predparlamentarja, je izjavil nekemu poročevalcu, da izkrcanje Nemcev pri Werderju namerava najbrže varovati od sovražnika zasedene otoke. Dukonin meni, da do spomladi na suhem ni pričakovati nobenih resnih operacij.

Poročilo ruskega mornariškega štaba.

Petrograd, 22. Admiralni štab poroča: Dne 21. oktobra smo opazili znatne sovražne morske bojne sile in prevozne ladje pred našimi postojankami v Riškem zalivu. V Moonsundu se zdi, da sovražnik čisti vodovje zapreke, ki smo jih napravili. Tekom dneva nobenega pomorskega boja. Opazili smo sovražne podmorske čolne pred Finskim zalivom. Ker so podjetja na morju pri vzhodnomorskih otokih končana, je mogoče, da jih pregledno opišemo. Naloga naše mornarice je obstojala v tem, da, opirajoč se na napravljene postojanke v Moonsundu, skuša preprečiti poskuse sovražnika, da bi se polastil Riškega zaliva in Moonsunda. Dokler je sovražnik zastavljal le malo znatne enote, smo napade uspešno odbijali. Z velikansko premočjo pa se je hitro in uspešno izkrcal in naše brodovje je moglo sovražno podjetje le motiti in sovražniku zadajati kolikor mogoče velike izgube. V ta namen smo se s sovražnikom večkrat spustili v boj. Posledica tega je bila, da je sovražnik vsled min, podmorskih čolnov in topovskega ognja izgubil dva dreadnoughta, eno križarko, 12 torpedovk, en prevozni parnik in veliko ladij za iskanje min, ki so vse postale za boj nesposobne. Kaj se je nadalje z njimi zgodilo, ni znano. Ugotovili smo le izgubo 6 sovražnih torpedovk. Mi smo izgubili linijsko ladjo »Slava« in veliko torpedovko »Grom«. Vse druge naše ladje so ostale za boj popolnoma sposobne.

Mornarica proti Kerenskemu.

Stockholm, 24. oktobra. (K. u.) Zepelinii so bombardirali obrežje Riškega zaliva in finsko obal. Listi poročajo iz Haparande, da je konferenca vzhodnomorskega brodovja sklenila, da od vseruskega sveta v Petrogradu in od mornariškega osrednjega odbora zahteva, da morajo takoj odstraniti od vlade Kerenskega, kojega stamotna politična agitacija uničuje veliko delo revolucije. Konferenca je v dnevnem povelju izrazila svoje ogorčenje nad Kerenskim.

Iz predparlamentarja.

Petrograd, 24. oktobra. (K. u.) V predparlamentu je mornariški minister Werderewskij izjavil: V središču pozornosti je sedaj Riški morski zaliv in vsled tega vzhodnomorsko brodovje, kateremu mora Rusija zagotoviti vse pomožne vire in tehnična sredstva, da more uspešno vršiti svojo dolžnost. Delavcem se mora dopovedati, da morajo delati noč in dan, da ne bomo spomladi na slabšem, kot smo sedaj. Admiral je nato govoril o razmerju med častniki in mornarji in ugotovil, da je v Revalu normalno, nasprotno pa v Helsingforsu zelo napeto. Tam je tekla bratska kri.

Glasovi z Juga.

Dr. Trumbić na Krfu, v Solunu, Parizu in Londonu.

»Rheinische Volkszeitung« ima poročilo, da je bil dr. Trumbić po sestanku na Krfu in v Solunu nekoliko dni v Ženevi. Tam je bil zelo navdušen vsled sprejema na Krfu in pri vojski v Solunu. On in njegovi tovariši so prinesli s Krfu novo vero z enodušno željo celega srbsko-hrvatsko-slovenskega naroda. Dr. Trumbić je tudi predaval v Ženevi, nato pa je odpoval v Pariz in London. — »Journal de Geneve« poroča: Po konferenci na Krfu so prišli zastopniki »Jugoslovanskega odbora« dr. Trumbić, dr. Trinajstić, Vasiljević in dr. Vošnjak na željo srbskega prestolonaslednika Aleksandra kot njegovi gostje na srbsko fronto. Na banketu v Solunu je imel prestolonaslednik govor, v katerem

je rekel: S krfskim paktom je sezidan temelj bodoči državi Hrvatov, Slovencev in Srbov. Srbska vojska in jugoslovanski prostovoljci prelivajo za njo kri. Dr. Trumbić je odgovoril v imenu »Jugoslovanskega odbora« kraljeviču Aleksandru, da ljubi prestolonaslednik Aleksander svoj narod in trpi z njim ter služi veliki ideji popolne svobode brez vsakega nadvladja in združenja v eni državi. Orkester kraljevske garde je nato zaigral srbsko himno in »Lepo našo domovino«. Nato so odšli delegati »Jugoslovanskega odbora« na fronto, na kateri se nahaja in bori srbska vojska. Srbska armada je navdušena in soglasno sprejela krfski pakt. — Tako poročilo. Mi pa pravimo, da se kraljevič Aleksander zelo vara, če meni, da so zgoraj omenjeni gospodje tolmači našega ljudstva.

Mirovni pokrel.

Nov žarek upanja. — Rusija se približuje miru.

»Norddeutsche Allgemeine Zeitung« objavlja važno izjavo o mirovnem načrtu petrograjskega delavskega in vojaškega sveta, katero pozdravlja kot izjavo v smislu približanja k miru. Petrograjska izjava se mora, čeprav se mora odkloniti celo vrsto posameznih točk, brez dvoma vpisati kot pridobitev v mirovnem vprašanju in ima nekaj duha sporazuma, s katerim so bile prejšnje razprave v nemškem državnem zboru in programatična izjava grofa Czernina.

Mogoče je upravičena nada — tako pravi uradno glasilo nemške vlade — da bo trud delavskega sveta v nasprotju s prejšnjimi slučaji to pot dosegel boljši uspeh.

Italijansko ministrstvo pred padcem.

Lugano, 24. »Secolo« piše, da stoji celo italijansko ministrstvo neposredno pred padcem. Kabinet je popolnoma poražen, celo pristaši kabineta pravijo, da je svoj namen dosegel in ga sedaj izigral.

Miru se nismo približali niti za korak.

Monakovo, 23. oktobra. (K. u.) V današnji seji poslanske zbornice je ministrski predsednik grof Herbling izjavil: V resnici se nismo miru približali, kolikor moremo vedeti, niti za korak. Angleška hoče pred vsem uničiti nemško trgovino. K temu davno znanemu vojnemu cilju pride, kakor potrjujejo izjave Churchill in Asquitha, zopetna osvojitve Alzacije-Lorene. Gotovo je, da je sedaj padla krinka in da nosijo krivdo za nadaljevanje vojske popolnoma in izključno ententari. Kakor hitro bo obstoj Nemčije in zagotovitev njenih mej in njenega svobodnega mirnega razvoja za jamčena, smo pripravljeni za mir, samobesbi umevno pa ne odstopimo niti pedi nemške zemlje. Nada naših sovražnikov je pomoč Amerike. Če bi se s pomočjo Amerike dosegla zmaga, bi to pomenilo, da topi Amerika na mesto Angleške.

Po smrti drja Kreka.

Pismo ljubljanskega knezoškofa kat. nar. delavkam.

V Ljubljani, 15. X. 1917.

Spoštovane družabnice!

Prav ganila me je Vaša globoka hvaležnost do pokojnega g. Kreka, ki je delavke v tobačni tovarni poiskal, poučeval, združil in moralno tako povzdignil, da uživale povsod spoštovanje.

Bog daj vsem veliki dar stanovitnosti do konca!

Ali bomo mogli dobiti kakega gospoda, ki bi živel, delal in trpel edino le za delavce in delavke? Morda po vojski?

Vsem pozdrav in blagoslov!

Vdasi

† Anton Bonaventura, škof.

Obmejni Slovenci za † dr. Janeza Kreka.

Duhovščina obmejne dekanije Velikovec na Koroškem vposla Vam je danes po poštni hranilnici 100 K kot prvi dar za spomenik nepozabnega prijatelja koroških Slovencev in iskrenega zagovornika njihovih teženj.

Slovesno žalno opravilo z asistenco za † dr. Jan. Kreka se je vršilo v petek dne 19. t. m. tudi v št. Rupertu pri Velikovecu; naročil je je g. dojni svetnik dr. Ivo Šubelj. — Blagega pokojnika hočemo ohraniti obmejni Slovenci v hvaležnem, nesmrtnem spominu!

† Dr. Krek obrtnikom.

Ko je nastopil dr. Krek s tako silo v junjskem letošnjem državnem zboru za svobodo in združenjem Jugoslovancev, Srbov, Hrvatov in Slovencev ter njihovo skupno samostojno državo, je s silno napetostjo spremljalo vse po Jugoslovanskem »Jugoslovanski klub«, zlasti pa svojega ljubljence dr. Kreka. — Pri tej priliki so mu sporočili tudi obrtni pomočniki v Kranju svoj pozdrav, zahtevali in željo: »Mi bi Vam radi pomagali, ko bi mogli!«

Cilo, sveže in brzo je odgovoril dr. Krek in mladostno lepo. Pismo mi je izročeno za »Mladost«, a naj ga bero tudi vsi ostali fantje-obrtniki. Tako slove:

»Dragi! Po dveh mescih vrnivšega me je čakal doma Vaš pozdrav. Bog plačaj! Vaša mlada pomoč v mladosti naše domovine —

Živela! In Vi vsi!

Zdravil!

22. VII. (1917).

Vaš dr. Jan. Krek.

Glasovi časopisja.

»Straža« piše v listku dr. Kreku v spomin:

Ob smrti.

Modrijan Solon je prišel h Krezu, kralju lidijskemu. Ta mu je razkazal svoje neizmerno bogastvo, da ga modrijan občuduje. Nato ga je vprašal: »Koga ceniš za najprejnejšega?« Solon mu je imenoval Tela, Kleobija in Bitona. Sreča jih je spremljala tja do smrti.

Da bi živel Solon še danes! Prvenstvo v sreči bi pač prisodil njemu, ki so ga pokopali zadnje sobote. Za kar je živel, za kar je deloval, dosegel je v svoji smrti. Prorok je gledal boljšo bodočnost in umrl z radostjo v obrazu.

Ob pogrebu.

Grude so padale na krsto... Nekoliko oddaljen pa je stal mož, vtopljen v misli...

V spomin so mu prihajala pretekla leta, ko je gledal njega, ki leži v grobu, zdravega, krepkega pri delu. Bil je mož velikih idej — pravijo. Pa kje jih je skrivati te ideje, kam jih zapravljati, da jih ni spoznal ves narod že davno in mu sledil na besedo. O preletstvu in zaslepljenosti! Najboljše moči so se borile, da se ugonobijo in pobijejo do smrti. Narod pa je stal ob strani in poskal.

Danes pa je hvala Bogu drugače. Ničesar ni treba pozabiti, vse pa je treba odpustiti. Zato jih je bila nepregledna vrsta ob pogrebu: bili so vsi, ki so ga nekdanj ljubili. Danes pa je ljubljen od vseh. Njegov evangelij naroča: Ljubezen, slogo in neumorno delovanje za narod!

Govornik je prisegel na ta evangelij, prisegla je vsa množica: prav vsi in ni bilo razločka med njimi. Odkod torej malodušnost? Dvigni glavo, narod moj, ker bliza se odrešenje!

—m—

Razna poročila.

Cesarjeva zahvala nemškim poslancem.

Dunaj, 24. oktobra. (Kor. urad). Ministrski predsednik je sprejel danes opoldne v svojem salonu v zbornici poslance dr. Waldnerja, dr. Sylvestra, barona Pantza in dr. Ofnerja. Ministrski predsednik je sporočil od tej priliki v imenu cesarjev nemških strankam za njihov lojalni in patrijotični nastop o priliki dovolitve proračunskega provizorija in vojnih kreditov najtoplejšo zahvalo.

Jugoslovani-Čehi in vlada.

Dunaj, 24. oktobra. Parlamentarna komisija »Českega svaza« je sporočila v posebnem pismu na ministrskega predsednika, da se ne udeleži današnjega parlamentarnega sprejemnega večera pri dr. Seidlerju. Ravnotak odgovor je odposlalo predsedništvo Jugoslovanskega kluba.

Gosposka zbornica.

Dunaj, 24. oktobra. Vitez Vuković je stavil v gosposki zbornici predlog glede zopetne vpustitve naše trgovske mornarice.

Socialni demokrati za zvezno avstrijsko državo narodov.

Kakor poroča »Arbeiter Zeitung«, je bil soglasno sprejet na glavnem zborovanju socialno demokratične stranke dr. Rennerjev predlog, naj se preosnuje Avstrija v zvezno državo narodov. Socialni demokratje pozdravljajo sporazum med narodi, zavračajo sedanje kronovine in dualizem in se zavzemajo za narodno avtonomijo za Nemce in druge narode na demokratičnem principu.

Slovesno umeščenje poljskega regentskega sveta.

Krakov, 23. oktobra. Tukajšnji listi poročajo iz Varšave: Slovesno umeščenje regentskega sveta se bo vršilo v soboto 27. t. m. Še prej pa bo proglašena amnestija.

Izpremembe v nemških državnih uradih.

Berlin, 24. oktobra. (K. u.) Cesar Viljem je imenoval državnega podtajnika Walraafa za državnega tajnika za notranje zadeve namesto dr. Helffericha, ki ostane še nadalje namestnik državnega kanclerja. Državni podtajnik Schwander je imenovan za državnega tajnika državnega gospodarskega urada.

Italijansko uradno poročilo.

23. oktobra. Avstrijski in nemški oddelki so včeraj besno napadali naše postojanke v Cadore na Monte Piano fieszero

Misurina). Po vročem boju smo vrgli so-vražnika z velikimi izgubami zanj. Naši naskakovni oddelki so danes jutraj zopet osvojili osamljeni odsek jarka, ki je začasno ostal v njegovih rokah. Na ostalem pozorišču so se splošno živahno bili krajini boji. Odbili smo sovražne oddelke v dolini Cordovole in pri vходу v dolino Padole. Besno se je bil v raznih odsekih Julijskih alp ves dan topovski boj. Vreme je bilo ugodno nastopom v zraku. Naša letala so sestrelila dve sovražni letali; eno, bilo je nemško, je padlo pri Cargaro v naše črte, drugo pa pred naše postojanke severno od Podbate.

Brodivje ameriških rušilcev za Evropo.

V »Kriegskorrespondenz« se peča la-dijski poročnik Emo Descovich s poročilom »Manchester Guardian«, da pošlje Amerika prihodnjo pomlad v evropske vo-de ogromno brodivje rušilcev. Na podlagi ameriških uradnih podatkov dokazuje De-scovich, da bo šlo to »ogromno« brodivje, ker v najboljšem slučaju 18 novih rušilcev. Ker šteje sedanje rušilsko brodivje aliiran-cev približno 600 ladij, se ima torej spo-mladi povišati z novimi ameriški rušilci za bore tri odstotke!

Dnevne novice.

— **Zaplemba.** Včerašnje število na-šega lista nam je oblastvo zaplenilo. Da odškodujemo p. n. poštne naročnike, bo-mo bistveno vsebino včerašnjega lista priobčili v današnji oziroma jutrišnji šte-vilki.

— **Nestrpnost čeških svobodomiselnih elementov.** Poslanci češkega agrarne-ga kluba s poslancem Stanekom na čelu so stavili v zbornici predlog, v katerem agitirajo med drugim tudi za odpravo celi-bata. — Ali smatra najmočnejša stranka v »Češkem svazu« v tem velikem zgodo-vinskem trenutku, ko se gre za bodočnost češkega naroda, res za najnujnejšo nalogo, da vprizori kulturni boj! Sicer pa je skraj-na netačnost načelnika svaza poslanca Staneka nasproti poslancem češke kat. nar. stranke, ki so združeni v svazu lojal-no vslej in povsod podpirali skupen na-stop čeških strank — ako da načelnik svaza prvi svoj podpis za take vrste pred-logov.

— **Občina Smlednik za jugoslovansko deklaracijo.** Odbor občine Smlednik se v imenu prebivalstva cele občine Smlednik z vsem navdušenjem in prepričanjem pridružuje deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917 za združeno jugo-slovansko državo pod habsburškim že-zlom. Enako se z veseljem pridružuje slo-vesni izjavi naših narodnih voditeljev z dne 15. septembra 1917 ter miroljubnemu prizadevanju sv. Očeta Benedikta XV. — Bog nam daj skorajšen mir! Bog živi zdru-žene Slovence, Hrvate in Srbe pod habs-burškim žezlom! Obmolknejo naj vsi, ki se temu protivijo! Županstvo občine Smled-nik, 21. oktobra 1917. L. S. Jože Rozman l. r., gerent, Mihael Bohinc l. r., Anton Ro-zman l. r., Franc Jereb l. r., svetovalci.

— **Umri je 23. oktobra** v škofijski gra-ščini na Goričanah č. g. župnik v pokoji Valentin Klobus. Rojen je bil v Pol-janah 14. februarja 1843. V mašnika je bil posvečen 9. julija 1870. Služboval je kot kaplan v Vel. Dolini, St. Jerneju, Vremah; kot administrator na Vojsekm, v Godovi-ču, na Slapu; kot župnik v Mavčičah. Vpo-kojen je bil l. 1911. Večna luč naj mu svet!

— **Odlikovanja.** Vojaški zaslužni kri-žec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči je dobil poročnik 97. pp. Dušan Kundič. — V drugič je dobil ponovno Najvišje pohval-no priznanje stotnik gen. štaba Franc Pod-krajšek. — Najvišje pohvalno priznanje z meči so dobili: poročnik 87. pp. Rudolf Kudač, poročnik 97. pp. Ivan Vuković, po-ročnik 28. polj. havb. p. Franc Vidmar. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila narednik 97. pp. Lovrenc Marinšek in oskrb. narednik v Pragi Franc Stergar. — Srebrno hrabro-stno svetinjo 1. vrste je dobil tit. predmoj-ster 7. trd. top. p. Andrej Rjavec. — V dru-gič so dobili srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste: tit. četovodja Martin Žibrat in tit. desetnik Ivan Zajber, oba pri 87. pp., in desetnik 47. pp. Rudolf Skušek. — Srebr-no hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: desetnik 87. pp. Jurij Skoberne; častniški sluga 9. lov. baona Josip Pucelj; prapor-ščak Albin Šiškovč, tit. četovodja Anton Tonejc in desetnik Florian Bevec, vsi pri 28. polj. havb. polku; topničar 7. trd. top. p. Franc Vidic. — V drugič je dobil bron-sto hrabrostno svetinjo pešec 87. pp. Fran Kunej.

— **Novomeški župan odstopil.** Iz No-vega mesta nam pišejo: Tozadevno notico v »Slovenču« dne 18. t. m. moramo neko-liko popraviti. Res je sicer, da je g. Karel Rosmann odložil županstvo z dne 15. av-gusta t. l., pa se je menda skesal ter pre-mislil, kajti uraduje še vedno kakor poprej kot župan in se kot tak podpisuje, ako-ravno je že nekaj del oddal svojemu na-mestniku in v to ni več upravičen. Tudi je vsled tega nehal biti član upravnega od-

bora mestne hranilnice v Novem mestu. Volitev novega župana se še ni vršila, ka-kor to zahteva občinski red, in kljub to-mu, da je bil že občinski odbor v to po-zvan po c. kr. okrajnem glavarstvu.

— **Roparski napad na akad. slikarja Žmitka.** Preteklo nedeljo se je g. akad. sli-kar Žmitke mudil v Kamniku. G. postaje-načelnik ga je povabil, naj prenoči pri nje-mu. G. Žmitke se je v družbi zakasnil in sam šel proti železniški postaji. Na poti je nekdo skočil proti g. Žmitku in mu zadal tako močan udarec po glavi, da je g. Žmit-tek nezavesten obležal. Zavedel se je šele proti jutru. Ropar je g. Žmitku vzel uro in nad 200 K denarja.

— **50letni ne bodo odpuščeni?** Ogr-ski listi poročajo: Kakor je že znano, je odredil cesar, da se odpošlje letnik 1865—1866 na dopust. Takoj po tem milostnem aktu se je pričelo gibanje in je zavzel vojni minister negativno stališče, češ da bi odpustitev 70.000 mož vplivalo na zmanj-šanje armade, ki bi se težko dalo nadome-stiti.

— **Vpoklici slovenskih učiteljev na štajerskem.** Mariborska »Straža« poroča: Kakor izvem, se je v zadnjem času vpo-klicalo veliko število dosedaj od vojašine oproščenih ljudskošolskih, zlasti sloven-skih učiteljev v vojaško službo. Poklicalo se je še celo take učitelje, ki delujejo kot žetveni komisariji, občinski tajniki, izpla-čitelji vzdrževalnih podpor itd. Vsled vojni razmer ljudskošolski pouk zlasti na de-želi že itak mnogo trpi. Učitelj mora dan-danes še tudi opravljati službo kakega po-litičnega uradnika, mora iti s svetom pre-bivalstvu na roko in mnogotera so opravi-la, ki se sedaj nalagajo na rame učiteljeve. Naše krvavo potrebno učitelstvo kličejo v voja-ke, dočim se v mestih oproščajo gleda-liški igralci, fotografi, brivci in slični, goto-vo ne neobhodno potrebni stanov! Prosi-mo naše poslance, da se tozadevno zava-mejo za naše slovensko učitelstvo na pri-stojnem mestu.

— **Učiteljske izpremembe.** Namesto obo-lega nadeučitelja Karla Česnik v Knežaku bo suprirala abs. učit. kand. Marija Čuk, začasno šolsko vodstvo pa je pover-jeno učiteljici Justini Suša; namesto obo-lele učiteljice Helene Franke na Brezjah bo suprirala učit. supl. Ernestina Gospo-darič; na zasebni šoli v Marijanušču v Ljubljani sta izstopili s. Serafina Breznik in s. Alekseja Erzar, vstopili pa učiteljica Jedert Grafenauer in abs. učit. kand. Ve-ra Bulovec; namesto na dopustu nahajajo-čega se nadeučitelja Andreja Vilfan je ime-novana za prov. učiteljico v Smartnem pod Šmarno goro učiteljica Stanislava Pirc ter ji je začasno poverjeno tudi šolsko vodstvo; namesto obolele učiteljice J. Biz-jak v Dovjem bo suprirala abs. učit. kand. Ana Lazar.

— **Mesto venca na grob ždr. Kreku** je daroval g. svetnik M. Saje na Skaručini 10 K za goriške begunce in 10 K za spome-nik dr. Kreku.

— **Poslanec Klofač na naboru.** Iz Pra-ge poročajo: Na včerašnjem naboru državni poslanec Klofač ni bil potrjen.

— **Odlikovana železničarka.** Sprevod-nik južne železnice Ivan Rižnar je dobil srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje, predelavec južne že-leznice Štefan Brencu pa srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje.

— **Iz sodne službe.** Dunaj, 24. oktob. (K. u.) »Wiener Ztg.«: Pravosodni minister je premestil okrajnega sodnika in sodnega predstojnika Jakoba Antloga z Vrhnike v Krško.

— **Nerednosti pri prometu zavitek za vojne ujetnike.** Pri pristojnem cenzurnem uradu za zavitke se je večkrat opazilo, da dohajajo tje pošiljatve za vojne ujetnike že pokvarjene ali pa tako poškodovane, da bi bilo docela brez koristi, če bi se po-šiljale naprej. Vsebinska največ teh zavit-kov obstoji iz jestvin, ki se radi pokvari-jo; tudi omoti pošiljk največkrat ne odgo-varjajo zahtevam, ker se uporabljajo ne-zadostni ovitki (navadne papirnatke zaklop-nice) ali pa preslabi leseni zabojčki. Posledica tega je, da jestvine, predno dospejo na namembni kraj, splesnijo ali zginejo in torej morebitno drugo vsebino pokvari-jo, oziroma da se nezadostno zavite pošiljke med vožnjo, prekladanjem itd. lahko str-gajo ali stlačijo in se njih vsebina zlasti ra-di tega posebno lahko izgubi. Z ozirom na veliko število takih zavitek, ki potenta-kem niso zgubljene samo za vojne ujetni-ke, ampak tudi za odpošiljatelja, je nujno potrebno, da se proti taki potratni živil de-luje z vsó odločnostjo. Občinstvo, ki naj-večkrat išče tozadeven vzrok čisto dru-god kakor pri samem sebi, se torej opo-zarja, da se je poštним uradom izrecno za-ukazalo, da zavitek za vojne ujetnike, ki ne odgovarjajo veljavnim določilom glede omotavanja in vsebine, na noben način ne smejo sprejemati. Pri tej priliki se povdar-ja, da smejo zavitki na vojne ujetnike vse-bovati le obleko, perilo in druge predme-te, ki se rabijo za osebno porabo, in jest-vine, ki se ne pokvarijo rade (konserve, marmelado, čokolado, suhor, cakes (keks) itd. Glede omotov in zatvorov veljajo ena-

ki predpisi, kakor sploh za zavitke v do-tično namembno deželo. Je pa v interesu pošiljatelja, da se za omotavanje uporab-ljajo samo močno povoščeno platno, ne-premočno blago ali trdni leseni zabojčki.

— **Nesreča v toplotnici v Litiji.** Tovar-niški delavec, 17 let stari Anton Štefin, iz Vel. Kostrevnice št. 6 je težko ponesrečil v nedeljo dopoldne v toplotnici v Litiji, ko je nalagal na dvigalo pepel iz tovarniške peči. Pri delu mu je izpodletelo, vsled če-sar je padel v neko jamo ter si zlomil levo nogo pod kolonom.

— **Splošno društvo državnih vpokojen-cev v Avstriji** (Allgemeiner Staatspensi-onisten-Verein Oesterreichs), Dunaj II., Nordbahnstrasse 20, je priredilo 21. okto-bra t. l. shod, katerega se je udeležilo pri-bližno 1000 državnih vpokojencev, njih si-rot in vdov. Govorili so za zboljšanje po-ložaja državnih vpokojencev, njih vdov in sirot društveni predsednik Jožef Mlcoch, državni poslanec dr. Henrik Mataja, pred-sednik društva državnih slug Doppler in član društva profesor Viljem Kresta. Nav-zoči so izvajanjem vseh govornikov krep-ko pritrjevali in takoj je priglasilo vstop 218 novih članov. Društveno vodstvo je sklenilo, da potom deputacije izroči na merodajnem mestu prošnjo za izenačenje starih in novih vpokojencev, za izdatno enkratno pomoč in zvišanje dražinskih doklad in pokojnin vseh državnih vpoko-jencev, njih vdov in sirot. Da dobi ta pro-šnja zadostni povdarek, se prosijo vsi dr-žavni vpokojenci, da društvu takoj pristopijo kot člani. Eden za vse, vsi za enega.

— **Vlak je povozil dne 22. t. m.** popoldne blizu kolodvora Jero Šink iz Suhe, obč. Stara Loka, ko je šla čez tir. Poškodovalo ji je levo novo in levo roko.

— **S cirkularno žago se je užagal dne 19. t. m.** v papirnici na Vevčah v levo ro-ko 15 let stari tamošnji ključavničarski vajenec Edvard Rešek iz Vevč št. 35, ko mu je pri žaganju izpodletelo.

— **Usodepolni strel.** V okraju Col je bilo izvršenih mnogo poljskih tatvin, bodi-si od strani vojaštva, bodisi od strani civil-nega prebivalstva, ki je kradlo na rovaš vojaštva. Službo poljskega čuvaja je oprav-ljal na Colu Janez Hladnik, posestnik, še nekaznovan. Okoli 11. ure ponoči je pri-šel proti vasi Col in začutil, da nekdo na Pregelnovem vrtu jabolka trese. Radi hu-de teme ni razločil storilca, stoječ na cesti je ustrelil s šibrami nabito puško v smeri kakih 30 korakov oddaljen od usodopol-nega mesta v zrak, misleč, odpoditi s tem tata, ki se nahaja pod drevesom. A bilo je drugače. Črnovojniku Janezu Ženj je do-volila domača hiša, da si sme vzeti nekaj sadja, radi tega je zlezal na jablano. Strel ga je zadel, šibre so predrle črnovojniku hrbet, ranila pluća, padel je raz drevesa in bil takoj mrtev. Sodišče ga je iz vseh teh okolnosti sprevidelo, da Hladnika ne zadene nikaka krivda in jet o pripisati le nesrečnemu slučaju, zato ga je kazni opro-tilo.

— **Nesrečni padec.** Posestnik France Mikuz iz Rakitne je peljal iz Borovnice na vozu naložene otrobe proti domu. Med vožnjo so mu pa nekatere vreče zlezle na eno stran, katere je skušal nazaj potisniti. Pri tem mu je pa spodrsnilo in Mikuz je padel tako nesrečno pod voz, da mu je šlo kolo čez glavo ter mu strlo spodnjo če-ljust.

— **Otrok utonil.** Posestnica Marija Re-bolj v Spod. Berniku se je dne 26. julija t. l. po kosilu čutila nekaj bolehnja. Pre-den se je vlegla; je naročila svoji dekli Mariji Stare, naj namesto nje živino na-krmí ter vzame s seboj dveletnega sinčka Stankota. Dekla je odšla z otrokom iz so-be v hlev, otroka pa je pustila samega na dvorišču. Ko se je čez kakih pet minut vrnila iz hleva, je otrok izginil. Tik mimo Reboljeve hiše teče potok, ki pa ni proti Reboljevi hiši zavarovan s kako ograjo. Kakih 10 korakov od hiše pelje čez potok brv, ki tudi nima ograje. Ker je otrok rad k vodi hodil, je zašel na brv, padel v vodo in utonil, na kar ga je po kratkem iskanju v vodi ležečega našla dekla. Zaradi te malomarnosti je obsodilo sodišče Marijo Stare na tri dni strogega zapor.

— **Prijet cigan.** Minuli petek je na Homcu nek orožnik prijel nekega cioana, katerega sta spremljala deček in deklica. Cigan, ki pravi, da je Matija Braščak iz Jarš, je osumljen več tatvin. Medtem ko sta oba otroka pobeignila in v temni noči izginila, je bil cigan aretiran in izročen okrajnemu sodišču v Kamniku.

Primorske novice.

— **p Šempolajski vikar Franc Švara ne-varno obolel.** Vikar v Šempolaju na Krasu č. g. Franc Švara je težko obolel na pljučnici. Sobratje se prosijo za memento!

— **Duhovske vesti iz tržaške škofije.** Velečastiti gosp. Ivan Koruza, župnik v Klani (Istra), je imenovan za častnega konzistorijalnega svetnika. Iskreno česti-tamo in se veselimo zaslužene odlike. — Č. g. Božo Milanović, kaplan v Pičnu odi-de na Dunaj v Avguštnu v svrhu višjih bogoslovnih študij, na njegovo mesto pri-de č. g. Ciril Poderžaj, novomašnik.

— **Laški letalci so 23. t. m.** zopet obiskali Trst, a bomb niso metali.

— **Umrla je** na Štajerskem kot begunka 25letna Pavla Klinec iz Vipolže.

— **Begunci iz Čepovana so se v precej-šnjem številu naselili v St. Rupertu** in okolici na Dolenjskem. Med drugimi bi-va tamkaj Justina Savli, vas Prelesje št. 25, pošta St. Rupert, Dolenjsko.

— **Županstvo Lokovec** naznanja svojim občanom, da je ustanovilo urad v Gor. Tribuši, po domače pri Sedeju. Kdor ima kaj opraviti z županstvom, naj se zglesi pisмено ali pa ustmeno. Vsak gospodar ali gospodinja naj sestavi zapsnik (inven-tar), kar je vsak pustil doma in dobro je tudi vpisati ceno blagu, potem naj vsak to da podpisati dvema pričama. Pozdrav vsem občanarjem! Župan Martin Leban.

— **Slap na Tolminskem.** Nič vselega. Letna srednja. Sušo smo imeli kakor po-vsod. Po vodo smo morali hoditi celo uro daleč. Pridelke smo večinoma prej po-spravili nego druga leta, ker je bila ne-varnost, da nam vse pokradejo. Koruzo in krompir so nam najbolj jemali. Dneve imamo sedaj mirne, pač pa nas plašijo la-ški Caproniji, ki kolovratijo skoraj sleher-ni dan nad nami ter nas tudi večkrat po-zdravijo s kakšno težkih, ali do sedaj nam z bombami niso naredili niti najmanjše škode. Pač pa nam je Lah škodoval z ob-streljevanjem z granatami. V enajsti ofen-zivi je ubila granata gđ. Marijano Vogrič, staro 26 let. Bila je prijazna dekle ter od vseh spoštovana. Blago pokojnico ohrani Slap v lepem spominu.

— **Veliko javno ogrejevalnico** otvorijo na Reki meseca novembra. Tu bodo do-bili reveži brezplačno ali za čisto skromno ceno tudi čašo čaja ali juho. Nekaj podob-nega bi nujno potrebovali tudi v Ljubljani. Kako naj reveži drugače prebijejo letošnjo zimo brez drv? Stvari naj bi se lotila vza-jemno naša dobrodelna društva in mestna občina, in to takoj.

— **Ukradeni »vrednostni papirji«.** V Tr-stu veljajo razne izkaznice za živila kot vrednostni papirji in tatovi se pode za nji-mi bolj nego za gotovim denarjem. Tako je bilo te dni zopet vlomljeno v neko pro-dajalno aprovizacijske komisije, in sicer na Aquedottu, in ukradenih večje število iz-kaznic za špeh, svinjsko meso in petrolej. Komisija je sedaj vse izkaznice dotične prodajalne preklcala in bo opravičencem izdala nove, da tako tatovom izvirje izko-riščanje ukradenih kart.

— **Dopisnice internirancev iz Italije.** Dobil sem dopisnice iz Italije nastopnih briskih internirancev, ki iščejo svoje, na-hajajoče se pri vojakih. Iščejo se: Josip in Anton Mavrič, Josip Šturm s Krasnega, Jo-sip Četrtič (Fer) iz Osredka, Mihael Erze-tič, Viktor Štekar, Vladimir Tomažič, Aloj-zij Erzetič, Josip Jakin, Mihael Jakin, Fr. Tomažič, Fran Erzetič in Fran Četrtič, vsi iz Snežatnega, Andrej in Ciril Štakolič iz Njivice, Ivan in Rudolf Gravnar, Rudolf Zorzut s Huma, Iv. Rožič iz Imenja pri Smartnem, Anton Simčič, Ivan Simčič, Iv. Humre s Pojalega, Josip Persolja s Črna-škega. Vsi spadajo v občino Kojsko. Kdor bi kaj vedel o njih, oziroma oni sami, naj se oglasio na naslov: Anton Melink, Dovje št. 8, Gorenjsko, ozir. morejo sami pisati internirancem potom Rdečega križa. Nahajajo se v kraju Cordenons, Pordeno-ne, provincia Udine, Italija.

— **Štiridesetletnica.** Nadeučitelj Leopold Furlani iz Standreža pri Gorici je prazno-val dne 15. oktobra v begunstvu v Ljub-ljani 40letnico svojega službovanja.

— **Goriški begunec ponesrečil na Brezo-vici.** Od izstrelka je bil na Brezovici ran-jen v levo roko in v spodnjo čeljust 12 let stari Ivan Vecchiet, ki služi za pastirja pri Janezu Pezdur na Brezovici št. 27.

— **Ukradene krušne izkaznice.** V pro-dajalnici kruha v ulici Lazzaretto vecchio v Trstu so te dni med 12. in 1. uro po-poldne vlomili neznani tatovi in ukradli 39.532 odrezkov krušnih izkaznic in nekaj denarja. Policija opozarja prebivalstvo, naj hodi po kruh s celimi izkaznicami in ne z odrezki, da se onemogoči tatovom iz-koristiti odrezke oziroma jih zasačiti.

— **Iz ruskega ujetništva** se je oglašil Ljudevit Lozej iz Komna št. 110 na Krasu. Dopisnica je datirana dne 5. avgusta 1917. Piše, da se nahaja v ujetništvu že leto dni in piše vedno do svojih staršev pa ne dobi nobenega odgovora. Išče družino Rozalijo Lozej iz Komna 110. On je služil pri 5. dra-gonskem polku. Njegov naslov v ujetništvu je: Ljudevit Lozej, L. L. Stancia Novo-Sokolniki, Guber. Pskovska, A. Kantar u častek Rusija.

— **Ustanova v spomin dr. Kreka za go-spodarske in kulturne zadeve goriških beguncev.** Da počaste spomin nesmrtnega zagovornika nesrečnih izgnancev dr. Kre-ka, so sklenili Goričani, kakor smo poro-čali, zbirati še posebej za posebno ustano-vo v spomin dr. Kreka za gospodarske in kulturne zadeve goriških Slovencev. V ta namen se je osnoval v soboto sledeči pe-teročlenski odbor: prof. Berbuč, dr. Fran-ko, poslanec Goriup, dr. Kobal in svecar Kopač.

Zaslugam priznanje pa čast. Med odlikovanimi duhovniki-begunci Gorici, kojih imena so bila objavljena v »Slovenca« št. 236 z dne 15. oktobra leta 1917, bi moral biti tudi vlč. g. Alojz Quaglia, duhoven v pokopu v Gorici, sedaj begunec v Kandiji. Omenjeni je bival v Gorici še 2 dni, ko so jo Italijani zasedli. Posrečilo se mu je po- begniti. Za dokazano hrabrost pred so- vražnikom je prejel: Zlat križec s kro- no in meči z vojno dekoracijo. Zasu- lam čast!

»Promet« z eraričnimi čevlji. Te dni so v Trstu na kolodvoru oziroma javni ulici prišli več kmečkih ljudi, ki so imeli po več parov eraričnih čevljev. Na zasli- šanju so izpovedali, da so jih kupili od ne- znanega človeka, po tatinski ceni seveda. Vse kmete so zaprli, dokler ne najdejo »neznanka«.

Ponesrečen častnik. Te dni se je pe- ljal iz zgornje okolice v Trst častnik E. Einmüller. Nenadoma so se oglasili obram- bni topovi proti sovražnim letalcem. Čas- tnikovi konji so se splašili, voz se je prevr- nil in častnik je smrtonovarno poškodo- van obležal na mestu. Prepeljali so ga v tržaško bolnišnico.

V tobakarno vlomili in pokradli ves tobak so neznani zlikovci v Trstu. Priza- deta tobakarna je v ulici Carintia št. 11. Tudi v tobakarno v ulici Valdirivo je bilo vlomljeno in zaloga odnešana.

Nesreča kovaškega vajenca. 15letne- mu kovaškemu vajencu Josipu Pečenku v Trstu je med delom priletel v glavo kos razbeljenega železa in ga smrtonovarno poškodoval. Fanta so v brezupnem stanju prepeljali v bolnišnico.

Džamija na Soči. Za mnogoštevilne mohamedance, ki se bore na soški fronti, so zgradili prekrasno džamijo, v kateri bodo mogli vsaj posamezni oddelki izvr- ševati svoje verske dolžnosti. Sam sara- jevski reis-el-ulema kakor tudi vojaški muftija odideta k slovesni otvoritvi.

Pris. kr. okr. glavarstvu v Ljubljani n novo ustanovljeni urad za odmero begun- ske podpore uraduje za stranke samo ob sredah in sobotah od 2.—5. ure popoldne. Nove prijave se sprejemajo samo ob sre- dah.

Ivan Rojec, dekan tolminski nazna- nja svojim po svetu raztresenim duhov- njanom, da se je naselil na Bledu št. 6, vila »Vesna«. Na Bledu uraduje tudi tol- minsko županstvo. Tu čakamo, da se kmalu vrnemo v naš Tolmin.

Jožef Jelerčič iz Ježovce-Bate, zdaj ž. u. k. Holšlog Dellah Nr. 5, Stürklberger, St. Veit, Koroško, išče svojo družino, ka- tera naj mu naznani svoj naslov.

Nesreča. V Batujah so našli dečki škaflo, katero so hoteli odpreti. Na enkrat eksplodira in poškropi s »fosforjem« dva 8 letna dečka Alberta Lipovž št. 24 in Ev- genija Krušec št. 3. Oba sta umrla v bol- nišnici. Take škafle mečejo v zračnem boju Italijani na naše zrakoplove.

Gregor Hojak, begunec iz Čepovana, stanuje sedaj z družino v Tušendolu št. 7, občina Talči vrh, pošta Črnomelj, Dolenj- sko.

Kot zamenjani invalidi so se vrnili iz ruskega ujetništva: Andrej Šturm iz vasi Nozno št. 11, občina Kožbana in Franc ter Jernej Strgar iz vasi Bute št. 7 in 9, občina Volče. Ker nič ne vedo za svoje domače, jim pošiljajo tem potom iskrene pozdrave in jih prosijo, naj jim pišejo na naslov: K. u. k. Res. Spit. Nr. 2, Bar. 5/27, Pardubice, Češko.

Ljubljanske novice.

Ij Kako se bo vršil v Ljubljani dan vojnih grobov. V Ljubljani se dan vojnih grobov tako-le izvrši: Dne 31. oktobra bodo mlade dame po cestah in trgih ka- kor tudi po javnih lokalih v mestu proda- jale lične znake v obliki kovinastega ven- ca z iglo in napisom »Vitam et sangui- nem« (življenje in kri), kakor tudi raz- glednice s slikami vojaških pokopališč; cena 20 vinarjev kos. Kdor si kupi za 2 kroni popolnoma enak znak, samo v ve- čji obliki ter ga vidno nosi, ta je za te dneve odkupljen. Povdarjati bodi, da da- me prodajalke spričo raznovrstnih prispevkov, ki jih daje požrtvovalno občinstvo na toliko strani, ne bodo izvajale zo- benega pritiska ter se bodo vsakezi za- dovoljevale z zneskom 20 vin. za kos. Na Vse svete in vernih duš dan se bo proda- janje omejilo zgolj na prostor pred pokopališči. Ob vhodih na pokopališča se pri- rede stojnice, kjer se bodo prodajali zna- ki in razglednice. Na pokopališčih samih se ne bo prodajalo. Da bodo prejemki čim izdatnejši, se bodo v prihodnjih dneh občinstvu predložile nabiralne pole, da vsak po svojem prevdanku podpiše večji ali manjši znesek. Pole in podpisani zne- ski naj se izroče hišnim gospodarjem ozi- roma upraviteljem, kamor jih pridejo iskat člani delovnega odbora.

Ij Odlikovanje. Cesar je imenoval pol- kovnika Avgusta Kleinschrodta pl. Frankheimb, etapnega štacijskega povelj- nika v Ljubljani. za generalnega majorja.

Ij Staršem ljudskošolske mladine. Ker je bilo šolsko poslopje I. mestne šole v Komenskega ulici od c. in kr. vojne upra- ve zaseženo, zato par tednov ne bo po- uka, pač pa se mora vršiti vsled odredbe c. kr. mestnega šolskega sveta ob nedeljah in praznikih šolarska maša, ki bo v isti cerkve in ob isti uri, kakor ob času rednega šolskega pouka. Zato opozarja- mo starše šolske mladine, naj vsako nede- ljo in vsak praznik pošljejo svoje otroke k šolarski maši. Učenci naj se zbirajo na istem kraju in ob isti uri, kakor ob času rednega šolskega pouka. Čas, kdaj se za- čne zopet redni šolski pouk, se bo nazna- nil učencem pri šolarski maši in po časopisih.

Ij Umrli so v Ljubljani: Sestra Seba- stijana Golavšek, usmiljenka, 53 let. — Marija Hribar, mestna uboga, 71 let. — Frančiška Švigelj, delavka, 55 let. — Ana Poljšak, rejenka, 11 let. — Julija Mrzlikar, hči posestnika, 9 let. — Sestra Gratia Ne- ža Klasinc, usmiljenka, 36 let. — Uršula Mihelič, pesterna, 82 let. — Vladislav Ora- žem, sin železn. delavca, 6 tednov. — Ana Špeh, hči mestnega delavca, 10 mesecev. — Janez Fajfar, kajžar, 50 let. — Ida Hein- rig, žena knjižničarja, 36 let. — Frančiška Hvastja, kurjačeva hči, 21 mesecev.

Ij Ravnateljstvo trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani se usoja uljudno povabiti vse gospode čast- ne, podporne in prave člane kakor tudi vse dobrotnike in prijatelje društva k sv. maši, ki se bode darovala v nedeljo, dne 28. oktobra 1917 ob 10. uri popoldne v ka- peli Leonišča.

Ij Otrokova nezgoda. Deske so padle 21. t. m. popoldne na 4 in polnetnega Sig- munda Friedrich, sina tovarnarja iz Lvova, ko se je igral na dvorišču v Spod. Šiški, Celovška cesta št. 136. Zadobil je težke poškodbe na glavi in prsih in je moral v tukajšnje bolnišnico.

Ij Prodaja kruha na krušne izkaznice št. 38. Ker je g. Žužek, pek v Mostah, opu- stil peko vojnega kruha, bode prodajal kruh na krušne izkaznice št. 38 konzum v Bohoričevi ulici. Na močne izkaznice št. 38 se prodaja moka še nadalje pri g. Zor- manu, Novi Vodmat.

Ij Mestni magistrat ljubljanski nazna- nja, da se dovoljuje električna in plinova luč tobačnim trafikam do 6. ure, brivnicam pa do 7. ure zvečer. Rabiti se sme samo polovico prej običajne razsvetljave.

Repa na rdeče izkaznice brez A št. 151 do 450. Stranke z rdečimi izkaznicami brez A št. 151 do 450 prejmejo sladko re- po v petek, dne 26. t. m., popoldne na Po- ljanski cesti št. 15. Določen je ta-le red: Od 2. do 3. št. 151 do 250, od 3. do 4. št. 251 do 350, od 4. do 5. št. 351 do 450. Vsaka oseba dobi 5 kg. Kilogram stane 10 vin. Pripravite vreče.

Ij Izkaznice za petrolej se bodo izdaja- le po sledečem redu: 1. Sivo izkazni- co za petrolej dobi vsaka rodbina z last- nim gospodinjstvom, ki šteje vsaj dve ose- bi. — 2. Modro izkaznico dobe samske stranke, bodisi, da imajo najeto sobo od hišnega gospodarja ali od kake druge stranke. Če se nahaja več samcev, se izroči modro izkaznico le jedni osebi za celo sobo. — 3. Rdečo izkaznico dobe (poleg sive ali modre izkaznice) vsi obrtniki, kateri se izkažejo pri krušni ko- misiji z obrnim listom. Med obrtnike pa ne spadajo le krojači, čevljarji itd. temveč tudi tisti, ki izdelujejo, pripravljajo ali pro- dajajo živila kakor: peki, mesarji, gostilni- čarji, krčme in prodajalne z živili. Isto pra- vico imajo posestniki hlevov za konje in krave. — Druge prodajalne in pisarne za sedaj ne dobe izkaznic za petrolej. — 4. Pravico do izkaznic v obče pa imajo le v Ljubljani in Spodnji Šiški stanujo- če stranke, ki nimajo v stanovanju ali v obrtu ne plinove ne električne razsvetljava- ve. — 5. Do višje množine petro- leja imajo pravico le oni gori pri točki 3. navedeni obrtniki, ki rabijo za svo- jo obrt več kakor jeden delaven prostor, ali ako imajo v svoji delavnici zaposlenih več kakor dva obrtna delavca, dalje ura- di, zavodi itd., kateri ne dobivajo izkazni- ce za živila. Vsi ti morajo izpolni- ti posebno vprašalno polo za petrolej, katere se dobivajo na mest- nem magistratu — Galetova hiša v pritlič- ju — kjer se izdajajo izkaznice za živila. Izpolnjene vprašane pole za petrolej so vložiti v mestni posvetovalnici najkasneje do 2. novembra 1917, ker se bodo poznej- še vložene prošnje le v toliko vpoštevale, če bi preostalo kaj petroleja. Drugi naj toraj ne hodijo po nepotrebnem na magi- strat, ker ne morejo dobiti več petroleja — kakor ga dobe na karte.

Ij Krompir za VI. okraj. Mestna apro- vizacija ljubljanska bo delila strankam VI. okraja na Dunajski cesti, pri Mühleisnu, v petek, dne 26. t. m., v soboto, dne 27. t. m. in v ponedeljek, dne 29. t. m. krompir. Določen je ta-le red: V petek, dne 26. t. m. popoldne od 2. do 3. ure št. 1—100, od 3. do 4. ure št. 101 do 200, od 4. do 5. ure št. 201 do 300. — V soboto, dne 27. t. m. do- poldne od 8. do 9. ure št. 301 do 400, od 9. do 10. ure št. 401 do 500, od 10. do 11. ure št. 501 do 600, popoldne od 2. do 3. ure št.

601 do 700, od 3. do 4. št. 701 do 800, od 4. do 5. ure št. 801 do 900, — V ponedel- ljek, dne 29. t. m. dopoldne od 8. do 9. ure št. 901 do 1000, od 9. do 10. ure št. 1001 do 1100, od 10. do 11. ure št. 1101 do kon- ca. — Vsaka oseba dobi 10 kg. kg stane 30 vin.

Ij Nekega otroka je razneslo v Zgor- nji Šiški, ko se je igral z ročno granato.

Ij Čevljarskih pomočnikov event. tudi pomočnic se sprejme več za v Ljubljani se nahajajočo delavnico. Priglasil, v katerih naj se navede višina zahtevane plače in čas mogočega nastopa naj se prijavi pismeno ali ustmeno v pisarni »Zavoda za pospeše- vanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22«.

Ij Izgubila se je platnena ročna torbi- ca, cvrnata, na potu iz Škofje ulice na Po- ljansko cesto št. 15. Se prosi oddati Škofja ulica 9, II. nadstropje.

Ij Našel se je ženski pas. Kdor ga je iz- gubil, naj se oglasi v upravi lista.

Ij Izgubila se je včeraj popoldne od Kopitarjeve ulice do Pogačarjevega trga denarnica z večjo vsoto. Pošten najditelj naj oda pri policiji.

Ij Našla se je denarnica s srednjo vsoto denarja. Kdor jo je izgubil, naj se oglasi pri g. Eržen, Gosposka ulica 3, I. nadstr.

Gospodarske beležke.

Plemenski prašiči se bodo oddajali dne 8. novembra t. l. ob 8. uri dop. na Ze- lenem hribu pri dolejnjskem kolodvoru v Ljubljani. Naročniki naj se točno zgledajo! Kranjsko deželno mesto za vnovčevanje živine.

Oddaja plemenskih bikov, merjascev in brejih svinj. Deželno mesto za vnovče- vanje živine v Ljubljani, bo razdeljevalo konec meseca novembra t. l. plemenske bike, merjasce in breje svinje. Prošnje naj se vlagajo do 15. novembra t. l. — Deželno mesto za vnovčevanje živine v Ljubljani.

Otrobi. Kranjsko deželno mesto za kr- mila bo oddajalo otrobi v petek dne 26. oktobra na številke od 450 do 600 in od št. 1 do 100, v sredo, dne 31. oktobra 1917 pa od številke 100 do št. 450. Plača se otro- bi na Turjaškem trgu št. 3, II. nadstropje, oddajajo se pa v skladišču na Rimski cesti št. 11.

— **Promet bankovcev** avstro-ogrške banke se je, kakor je izjavil ogrski mini- strski predsednik, v zadnjih štirih mesecih zvišal od 12 na 15,6 milijard.

Olajšave v brzojavnem prometu. Od 1. oktobra t. l. naprej je dovoljena do pre- klica pri zasebnih brzojavkah v Avstriji uporaba vseh v avstrijskih deželah naved- nih jezikov. Od istega časa nadalje so pri- puščene tudi zasebne brzojavke z okrajša- vami trgovskega jezika ali trgovskih znanih v brzojavnem prometu v Avstriji, potem v prometu z Ogrsko, Bosno in Her- cegovino, Nemčijo in z ozemlji, ki so pod c. in kr. vojaško upravo in sicer pod sle- dečimi pogoji: a) Brzojavke morajo biti predane pri določenem poštnem uradu; b) pri tem uradu morajo biti shranjena pojas- nila rabljenih okrajšav; c) raba teh okraj- šav se uradu ne sme zdeti sumljiva z ozi- rom na razmere predajnika brzojavke in prejemnika brzojavke, ki so znane temu uradu. One stranke, ki se hočejo poslužiti zadnje udobnosti, morajo prositi pismenim potom dovoljenja za predajo takih brzo- javk pri brzojavnem uradu, ki pride v da- nem slučaju v poštev in morajo priložiti obenem tej prošnji pojasnilo v smislu toč- ke b) v dveh izvodih. O prošnji odloča pri- stojno pošto in brzojavno ravnateljstvo. Ker leži okrožje tukajšnjega ravnateljstva (Trst, Primorsko in Kranjsko) v prepove- danem ozemlju, se morejo zgornje določbe le v toliko uporabljati, v kolikor se sme- jo dotične zasebne brzojavke sploh spre- jemati. Natančnejša pojasnila se dobe pri vsakem brzojavnem uradu.

Kruh na Reki. Na Reki so začeli peči nekoliko bolj črn kruh nego doslej, zato so pa znižali ceno od 84 na 56 vin. hleb.

— **Omejitev porabe sladkorja.** Ker se je letos pridelalo znatno manj pese, se bo tudi produkcija sladkorja občutno zmanj- šala. Vsled tega je urad za ljudsko prehra- no odredil primerno omejitev porabe slad- korja. Že za prihodnji mesec se razdelitev sladkorja omeji ter dobi vsaka oseba me- sečno četrtil kilograma sladkorja manj ka- kor doslej. Dopustna poraba sladkorja se torej omeji za mestno in industrijsko pre- bivalstvo na tričetrtil kilograma za vsako osebo mesečno. Ta odredba stopi za en- krat v veljavo za mesec november, de- cember in januar. Dosedanje sladkorne karte ostanejo še nadalje v porabi, a slad- kor se bo oddajal le na šest odrezkov. Od- redba omejitve pa se ne tiče oseb, ki opravljajo težka dela, in otrok do starosti 6 let. Od 1. decembra naprej dobe tudi noseče in doječe ženske en kilogram slad- korja mesečno. Izvoz sladkorja se po mož- nosti omeji.

Oddaja divjega kostanja za krmo. Kdor želi dobiti kaj divjega kostanja za po- kladanje živini, naj ga takoj naroči pri De- želnemu mestu za krmila. Divji kostanj da je tečno krmo ne samo divjačini ampak tu-

di domači živini in se da porabiti kot moč- na krma za konje, prešiče in goved. Velika živina ga prenese po par kilogramov na dan, prešiči in ovce pa po pol kilograma. Opozarjamo letos na to krmo posebno ve- čje posestnike konj, pa tudi druge živine.

Nedovoljeni izvoz živil v Dalmacijo. Na Reki čimdalje strožje nadzirajo izvoz živil v Dalmacijo. Te dni so dognali, da si je preskrbel dalmatinski trgovec Viktor Pasinović potvorno izvozno dovoljenje za vagon sladkorja in vagon moke. Pod- kupil je namreč nekega nižjega uradnika, da je potvori podpis na izvoznom dovolje- nju; dal mu je za to 6000 K, nadaljnih 6000 kron bi bil dobil, kadar bi blago dospelo na svoje mesto. Pasinovića, ki je hotel pod- kupiti tudi nekega policijskega uradnika z 20.000 K, so zaprli, blago pa zaplenili.

Iz ujetništva.

Iz italijanskega ujetništva pošiljajo pozdrave: Desetnik Jos. Brunskele, Ma- verlen pri Črnomlju; desetnik Jurij Molc, Podgora ob Kolpi; poddesetnik Peter Ra- dovič, Preloka pri Vinici; poddesetnik Iv. Rom, Toplivrh; ujeti so bili 19. avgusta in so doslej zdravi.

Iz ruskega ujetništva pošiljajo po- zdrave: narednik Ivan Gregorič, Ihan; na- rednik Ivan Lapajne, Idrija; inf. Ignacij Miklič, Staritr pri Trebnjem; Fran Stro- jan, Uljava vas; četovodja Karel Novak, Ljubljana; vsi od 27. domobranskega pel- ka; Viljem Papež, Tolčava-Zagradec; lov. bat.; Riko Rojc, Žužemberk; Alojzij Ko- želj, Nevce pri Krki; Jožef Gereca, Mirna, vsi trije od 17. pešpolka. — Iz ruskega ujetništva se je oglašil Franc Urbančič iz Gorenjega Logatca št. 47, Poroča, da je bil zajet dne 9. avgusta t. l. ter da naslova ne more poslati, ker gredo naprej.

Darovi.

Društvu »Dobrodelnost« poklanjajo kot venec na prerani grob ljubljene učitelja, ki je tako težko gledal »Crne buk- ve« kmečkega trpina in slovenskega de- lavca ter se do smrti upehal na poti v de- želo »Pod svobodnim solncem«, dra. Jan. Ev. Kreka: Prof. Pengov, dr. Breznik in Alojzij Markez skupno 100 kron; N. Sta- zinski, župnik, Primskovo, 50 kron. — Za »Krekov dom« je darovala društvu »Do- brodelnost« gospa Jeglič 50 kron.

Pri bolečinah v hrbtu in križu, nagne- nju za krče v želodcu in spodnjem delu te- lesa vodi raba naravne »Franz-Josef« gren- čice do neoviranega, rednega odvajanja, izdatne prebave, zmanjšane nabiranja plinov in bolešno stanje jame izginjati.

V službo se sprejme dobro izveščana

kuharica,

ki zna tudi gospodinjiti. Dalje se

sprejme tudi **trgovski pomočnik in**
trgovski vajenec.

Natančnejše podatke se izve pri
Posredovalnici za goriške begunce
v Ljubljani.

Oton Homan v Radovljici

proda ali da v najem
svojo nad 30 let obstoječo
trgovino z mešanimi blagom.

Kupi se vsaka, tudi najmanjša množina,
dobro posušenih

olupkov hrušek in jabolk
vsako posebej, po 2 K in dobro posušene
prešene hruške in jabolke
po 60 vin. kg. Ponudbe in pošiljatev se prosi
na trdgo Franc Kos v Ljubljani.

Jožef Jug

pleskarski
in likarski
mojster
Ljubljana, Rimska cesta 16
se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko
spadajoča dela. Solidna in točna postrežba. Jam-
čim, da delam samo s pristnim firnežem.

Za c. kr.
Glauno zalogo tobaka
v Radovljici

se išče trgovsko naobraženi
poslovedja oziroma namestnik
Invalidi imajo prednost.

